

ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଣରେ ପ୍ରୌଢ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ

ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହୁ

ସଂକ୍ଷିପ୍ତସାର:

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରୁ ୧୯୮୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକ(POST MODERNISIM) ଚେତନା ପ୍ରବେଶ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଏହି ସମୟରେ ମଣିଷର ବଂଚିବାକୁ ନେଇ ବହୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଯାଇଛି । ଉତ୍ତର ଅଶୀ ଗଣରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ସ୍ୱପ୍ନଭଙ୍ଗ ଜନିତ କାରୁଣ୍ୟ, ପ୍ରତିବାଦ, ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ମଣିଷ ପ୍ରତି ଅନୁକମ୍ପା କିପରି ପାଇଛି ତଥା ସହରାଭିମୁଖ ମନୁଷ୍ୟ କିପରି ନିଜର ଅତୀତକୁ ମନେ ପକାଇ ଗ୍ରାମ୍ୟାଭିମୁଖ ହୋଇଛି ତାହା ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଫୁଲ, ଯୁଦ୍ଧ, କାମ୍ୟୁ, କାଫକୋ ଓ ନିତଶେକ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ହେଁ, ଉତ୍ତର ଅଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଗଣରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷର ବିଭିନ୍ନ ଭାବାବେଗକୁ ତଥା ସେମାନଙ୍କ ମନ ତଳର ଅଦମ୍ୟ ରହସ୍ୟର ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାରେ ଆମ ଗାନ୍ଧିକଗଣ ସଫଳ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ବୟସର ଅନ୍ତିମ ପାହାଚରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନିଜର ଅହେତୁକ ଦୁର୍ବଳତା ,ଭୟ, ଆଶଙ୍କା ଓ ଘୃଣା କିଭଳି ଭାବରେ ନିଜର ମାନସ ପଟରେ ଅତୀତର ସ୍ମୃତି ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଛି ତାହା ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ବା ପ୍ରୌଢ ମଧ୍ୟରେ ଚିତ୍ରିତ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରୌଢ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ କହିଲେ ଆମେ ବୁଝୁ ଶିଶୁ ଓ ଯୁବକର ପରିଣତ ଅବସ୍ଥା । ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ପ୍ରୌଢ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ଼ିଆ ଗଣରେ କିପରି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି ତାହା ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦାବଳୀ:

ପୃଷ୍ଠଭୂମି , ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକତା ,ପ୍ରୌଢ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଉତ୍ତର ଅଶୀ ।

ବିଷୟ :

ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗଣ ଜଗତକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତର ଷାଠିଏ ଅବା ସତ୍ତର ପାଖାପାଖି ଗଣ ଉପରେ ନିକ୍ଷେପ କରିବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଜରୁରୀ । କାରଣ ଅତୀତରୁ ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ । ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ହିଁ ଗଣ । ୧୯୬୦ ମସିହା ବେଳକୁ ଭାରତୀୟ ସାମନ୍ତବାଦୀ ସମାଜର ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଧରାଶାୟୀ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେହି ସମୟର ଶିକ୍ଷ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ନଗର ସଭ୍ୟତା ଓ ଯୁରୋପୀୟ ସାହିତ୍ୟିକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଓଡ଼ିଆ ଗଣ ଜଗତକୁ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା । କଥାକାର

ମନୋଜ ଦାସ , କିଶୋରୀ ଚରଣ ଦାସ , ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ଗାନ୍ଧିକ ତଥା ସେ ସମୟର ତରୁଣ ଗାନ୍ଧିକ ମଧ୍ୟ ଏହି

ଯୋଗାଯୋଗ : ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାହୁ, ଗବେଷକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ଅନୁବାଦ ବିଭାଗ ମା ମାଣିକେଶ୍ୱରୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭବାନୀପାଟଣା, କଳାହାଣ୍ଡି
 Email : abhi.topnet@gmail.com
 ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-1018-2514>

This is an open access journal, and articles are distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial Share Alike 4.0 License, which allows others to remix, tweak, and build upon the work non commercially, as long as appropriate credit is given and the new creations are licensed under the identical terms.

For reprints contact: pracheepatrika@rediffmail.com

ପ୍ରାପ୍ତି	ସମୀକ୍ଷିତ	ଗୃହୀତ	ପ୍ରକାଶିତ
୧୪.୧୧.୨୦୨୫	୧୪.୧୨.୨୦୨୫	୨୫.୧୨.୨୦୨୫	୧.୦୨.୨୦୨୬

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ କିପରି ଉଦ୍ଧୃତ କରିବେ : ସାହୁ, ଅଭିମନ୍ୟୁ; ୨୦୨୬ । ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଣରେ ପ୍ରୌଢ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ । ବାସ୍ତବତାର ପରିପ୍ରକାଶ ପ୍ରାଚୀ । ଭାଗ : ୧୧, ସଂଖ୍ୟା : ୮, ପୃଷ୍ଠା : ୫୬-୬୦ ।

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଅନୁଲାଇନରେ ପଢ଼ିବାପାଇଁ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତୁ

Quick Response Code:

Available online at :
<https://pracheenews.com/>

DOI:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.18813061>

Article No - BPP00389

ଚେତନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଚେତନାରୁ ମୁକ୍ତ ରହି ଗଭୀର ଜୀବନବାଦୀ ହୋଇ ଯେଉଁମାନେ ପାରମ୍ପରିକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନରୁ ଚରିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ତା ମଧ୍ୟରେ ରାଜନୈତିକ, ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଶ୍ରେଣୀ ସଂଘର୍ଷର ବାଉଁଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ହେଲେ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ, ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ପତି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ବେହେରା, ଚୌଧୁରୀ ହେମକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ପ୍ରମୁଖ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହାସ୍ୟ ଓ ବ୍ୟଙ୍ଗକୁ ପରିହାର କରି ବିଭୂତି ପଟ୍ଟନାୟକ, ବୀଣାପାଣି ମହାନ୍ତି, ସାତକୋଡ଼ି ହୋତା ପ୍ରମୁଖ ଏହି ଧାରାର ଗଳ୍ପ ଲେଖି ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୭୦ ମସିହା ବେଳକୁ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ରାଜ୍ୟରେ କାମ୍ୟୁ ଓ କାଫକେ ଓ ନିତଶେଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଗଭୀର ଭାବରେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେଲା । ଉତ୍ତର ସତୁରି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦୀ ଚେତନା, ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା । ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ଜଗତକୁ ଆସିଥିଲା ସତ କିନ୍ତୁ; ଏହି ସମୟରେ ଗାଳ୍ପିକ-ଗାଳ୍ପିକାମାନେ ଏହି ଚେତନାକୁ ବଳିଷ୍ଠ ଭାବନାରେ ନୂତନ ଢଙ୍ଗରେ ପରିପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଯେଉଁ ଗାଳ୍ପିକମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ରାଜ୍ୟରେ ପାଦ ଦେଇଥିଲେ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ଦାନୀ, ଅଧ୍ୟାପକ ବିଶ୍ୱରଂଜନ, କହ୍ନେଇଲାଲ ଦାସ , ଭୂପେନ ମହାପାତ୍ର, ପ୍ରକାଶ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅର୍ଚ୍ଚନା ନାୟକ, ନିମାଇଁ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଦେବ୍ରାଜ ଲେଙ୍କା, ପ୍ରମିଳା ପାତୀ ଓ ସଂଜୟ ଶତପଥୀ ଥିଲେ ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରତିଭା ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଉତ୍ତର ଅଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ବହୁ ସମ୍ଭାବନା ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବହନ କରିଛି । ଏହି ସମୟରେ ମନୁଷ୍ୟର ବଂଚିବାକୁ ନେଇ ବହୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚରା ଯାଇଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା କ୍ରମଶଃ ନବ ଉପନିବେଶବାଦର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଏହି ଉପନିବେଶବାଦ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଗଳ୍ପ କାହାଣୀର ଶୈଳୀକୁ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । କ୍ରମଶଃ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଅଛି, ଭାରତୀୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମାଜର ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ଓ ସହରୀ ସଭ୍ୟତାର ସୃଷ୍ଟି । କିନ୍ତୁ; ଏହି ସମୟର ଗାଳ୍ପିକମାନେ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ଅତୀତକୁ ଫେରିଯାଇ ନିଜ ଗ୍ରାମର ପୁରୁଣା ଘର, ନଇ ,ନାଳ ,ବିଲ ଓ ପୋଖରୀକୁ ଖୋଜିଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଜୀବନ-ମୃତ୍ୟୁ ସଂପର୍କରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଅଛି । ମଣିଷର ଅସହାୟତା, ଜୀବନର ବ୍ୟର୍ଥତା ଓ ନୈରାଶ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ଗଳ୍ପର ଉପଜୀବ୍ୟ ପାଲଟିଛି । ସାଂପ୍ରତିକ ଗଳ୍ପରେ ସାମୂହିକ ଚେତନା ଅପେକ୍ଷା

ବ୍ୟକ୍ତି ଚେତନାର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି । ସେ ସମୟରେ ଗଳ୍ପରେ ଅନେକ ପରାକ୍ଷାନୀରିକା କରାଯାଉଥିଲା ତାହା କିପରି ଜୀବନଧର୍ମୀ ହୋଇପାରିବ । ସମୟର କାଳ ଖଣ୍ଡରେ ଗାଳ୍ପିକମାନେ ନିଜ ନିଜ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରେମ-ପ୍ରତାରଣା , ଶ୍ରଦ୍ଧା-ଘୃଣା , ସ୍ୱପ୍ନଭଙ୍ଗ, ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା ,ବାସ୍ତବତା-ଅଲୌକିକ ଆଦିକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୮୦ ମସିହା ପରେ ପରେ ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକ ଚେତନାର ଉଦ୍ଭବ ଘଟିଲା । ଏହି ସମୟରେ ଆସିଥିବା ଗାଳ୍ପିକମାନେ ନିଜକୁ ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକ ଗାଳ୍ପିକ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିତ କଲେ । “ ଜାଁ ପ୍ରାଁ ସ୍ତ୍ୱା ଲିୟୋତାର ୧୯୮୮ ମସିହାରେ କହିଥିଲେ ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକତା ଏକ ନୂଆ ଯୁଗ ନୁହେଁ । ଆଧୁନିକତାର କତିପୟ ତତ୍ତ୍ୱ, ଯେଉଁଥିରେ ଆଧୁନିକତାର କେତକ ବିଶିଷ୍ଟତା ସାମିଲ ହୋଇଛି, ତାହା ହିଁ ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକତା ।” (ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ଉନ୍ନେଷ ଉତ୍ତରଣ, ପୃ-୪୦୮) ୧୯୮୦-୮୫ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ଓ କବିତାରେ ମାନବିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଚେତନା ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଆସିଥିଲା । କିନ୍ତୁ; ୧୯୮୦ ମସିହା ପରଠାରୁ ଜୀବନ ଆନନ୍ଦମୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିରାଗ ଭାବ ପ୍ରକାଶ ନ ପାଇ ଜୀବନକୁ ଭଲ ପାଇବା ଓ ଜୀବନକୁ ବଂଚିବାର କଳା ଉପରେ ଲେଖକମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ । ୧୯୮୦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଗଳ୍ପ ରଚନା କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ତରୁଣ ପ୍ରବୀଣ ଗାଳ୍ପିକଙ୍କ ଆଗମନ ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ବ୍ୟତୀତ ଅଧିକାଂଶ ଗଳ୍ପରେ ପ୍ରୈତ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱର ଚିତ୍ର ଅତି ନିଖୁଣ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା, ରାଧାବିନୋଦ ନାୟକ, ଦେବବ୍ରତ ମଦନରାୟ, ଯଶୋଧାରା ମିଶ୍ର, ବିଜୟିନୀ ଦାସ, ଜୟନ୍ତୀ ରଥ, ରଶ୍ମୀ ରାଉଲ, ବିୟତ୍ କେଶ ତ୍ରିପାଠୀ, ଚିରଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରସିଂ, ଅପର୍ଣ୍ଣା ମହାନ୍ତି, ଗୌରହରି ଦାସ, ପ୍ରକାଶ ମହାପାତ୍ର, ତରୁଣକାନ୍ତି ମିଶ୍ର, ସଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ, ଶୁଭ୍ରାଂଶୁ ପଣ୍ଡା, କବିତା ବାରିକ ଓ ବିଜୟାନନ୍ଦ ସିଂହ ଆଦି ପ୍ରମୁଖ ଗାଳ୍ପିକମାନେ ନିଜର ରଚନାରେ ଉତ୍ତରୀୟ ବୟସର ମାନସିକତାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ଗଳ୍ପର ଅନ୍ୟତମ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ନାରୀ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ପୁରୁଷ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ପ୍ରୈତ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ମଧ୍ୟବିଭାଗୀଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରହିଥିବା ମାନସିକ ପୀଡ଼ନକୁ ଖୁବ୍ ପାଖରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଗାଳ୍ପିକ । କେତେବେଳେ ବୃଦ୍ଧ ପିତା-ମାତା ଶିକ୍ଷିତ ପୁତ୍ର ପୁତ୍ରବଧୂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହତାଦର ହେଲେଣି ତ

କେଉଁଠି ସ୍ଵାମୀ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥକ ।

ଅଧିକାଂଶ ଗାନ୍ଧିକଙ୍କ ଗନ୍ଧରେ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା, ରାଜନୀତିକ ମତାନ୍ତର, ବୈପ୍ଳବିକ ସୂତ୍ରପାତ, ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା, ଶିଶୁ ଅପହରଣ କଥା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି । କିନ୍ତୁ; ଯେତେବେଳେ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵ କଥା ଆସେ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ଶିଶୁ-କିଶୋର ଓ ଯୁବକଙ୍କ ମାନସିକତାକୁ ଗୁରୁତ୍ଵାରୋପ କରାଯାଇଥାଏ । କ୍ରମଶଃ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ବୟସର ପରିଣତ ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୈତ ବା ବୃଦ୍ଧମାନଙ୍କର ମାନସିକତାକୁ ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ବୁଦ୍ଧି ପାଉଛି । ଯାହା ଉତ୍ତର ଅଣା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଗନ୍ଧରେ ଗାନ୍ଧିକଙ୍କ ଗନ୍ଧରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ।

ସମୟର ସୁଅରେ ମଣିଷ ବୟସ୍କ ଓ ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । ବୟସାନୁଯାୟୀ ତାହାର ଶରୀରର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ସ୍ଥବିର ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ତହିଁରେ ଯୌନତା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଘୃଣା ମନୋବୃତ୍ତି ତଥାପି ଜୀବିତ ଥାଏ । ଶିଶୁ ଓ ଯୁବ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵର ବିଭିନ୍ନତା ଠାରୁ ପ୍ରୈତ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵ ଆହୁରି ଜଟିଳ । କାରଣ ଶିଶୁ ଓ ଯୁବ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୈତ ମାନସିକ ଅନୁପସ୍ଥିତି କିନ୍ତୁ; ପ୍ରୈତ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵରେ ଶିଶୁ ସୁଲଭ ଗୁଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଗନ୍ଧର ଅନ୍ୟତମ ବିଶେଷତ୍ଵ ହେଲା ଜୀବନର ବୃହତ୍ତର ସତ୍ୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ । ଫର୍ମ ନୁହେଁ ଥିମ୍ (PLOT) ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯାଇଛି । ମଣିଷର ଯୌନାବେଗକୁ ନୂତନ ତଙ୍ଗରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରମୁଖ ଗାନ୍ଧିକଙ୍କ ଗନ୍ଧକୁ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ‘ମଧ୍ୟାହ୍ନର ଛାଇ’ ଗନ୍ଧରେ ମିଃ ଦାସ ଓ ରେବା ରାୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବୟସର ପରିଣତି ଅନୁସାରେ ମଧ୍ୟ ଅତୀତର ସ୍ମୃତିକୁ ରୋମାନ୍ତନ କରି ତା ଭିତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଦେଖି ପାରିଛନ୍ତି ମିଃ ଦାସ ଓ ରେବା କାପୁର । ରାଧାମୋହନ ନାୟକଙ୍କ ‘ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଥବା ସସେମାରା ଉପାଖ୍ୟାନ’ ଗନ୍ଧଟି ପ୍ରଥମ ପୁରୁଷ ଶୈଳୀରେ ରଚିତ । ଲିଲି ଚୌଧୁରୀ ୪ଗୋଟି ପିଲାଙ୍କ ସନ୍ତାନ ପରେ ବି ନାରୀଟିଏ ଇଚ୍ଛା କରେ ସର୍ବଦା ଯୁବତୀ ହୋଇ ରହିବା ପାଇଁ । ନାରୀଟିଏ ବିବାହ ହୋଇ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ କରି ସାରିବା ପରେ ବି ବୟସର ପରିଣତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ୟଜଣ ପୁରୁଷ ସହ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ । ମାନସିକ ଭାରସାମ୍ୟ ନ ହରାଇ ଲିଲି କହିଥିଲେ ‘ମୁଁ ତ ଆଉ କାନ୍ଧନିକ ରାଧା ନୁହେଁ ଯେ ଶାଶୁ ନଣନ୍ଦକୁ ଅବଜ୍ଞା

ସାହୁ: ଅଣା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗନ୍ଧରେ ପ୍ରୈତ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵ

କରି ଦଉଡ଼ିବି ଯମୁନା କୁଳକୁ ।” (ପୃ-୮୪) କଲେଜ ବେଳ ସମ୍ପର୍କକୁ ସେ ଜୋର୍ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି । କୁହନ୍ତୁ ତ ! କେହି ଜଣେ କେବେ ତାର ଚିନ୍ତା ଏକର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଜୀବନରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ... ? । ସମାନ ଭାବରେ ‘ବୁଢ଼ାଲୋକ:ପ୍ରେମଚିଠି’ ଗନ୍ଧରେ ବୟସର ପାହାଚରେ ପହଂଚି ଅତୀତର ପ୍ରେମିକା ନିକଟକୁ ଚିଠି ଲେଖିବା । ବୟସ ବୃଦ୍ଧା ହେଲେ ବି ତରୁଣୀମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ନୂଆ ନୂଆ ରୋମାଂଷିକ ଗୀତ ଶୁଣେଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁପସ୍ଥିତିକୁ ଭାବିବା ହେଉଛି ମନର ପ୍ରକୃତି । ତେଣୁ ବୟସକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ ଯାଇ ମନରେ ଦୋଳାୟମାନ ହେଇଥିବା ଅନୁଭୂତିକୁ ମାରିଦେବା କଣ ଠିକ୍ ? ତେଣୁ ଗାନ୍ଧିକଙ୍କ ମତରେ ବୟସ ବଡ଼ ନା ମନ । ଏହି ଗନ୍ଧରେ ଗାନ୍ଧିକ ବୈବାହିକ ଜୀବନର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ଵକୁ ପ୍ରୈତ ଅବସ୍ଥାରେ କିପରି ମପା ଯାଇପାରେ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ନାରୀଟିଏ କାମନା ଅବଦମିତ ଅବା ଅଭିଳାଷ ଥିବା ସତ୍ତ୍ଵେ ସଂସାରଭିମୁଖୁ ଓ ସ୍ଵାମୀ ସେବା କରିଥାଏ ହେଲେ ବୟସର ତାରତମ୍ୟତାରେ ମନରେ ଶିଥିଳତା କମିବାକୁ ଦେଇ ନ ଥାଏ । ବିଜୟାନନ୍ଦ ସିଂହଙ୍କ ‘ମର୍ମଦାହ’ ଗନ୍ଧରେ ମନୁଷ୍ୟ ସମୟର ଦାସ । ମନୁଷ୍ୟ ସମୟର ଗତାନୁଗତିକ ପଥିକ । ଏହି ଗନ୍ଧରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରୈତ ମାନସିକତାର ପ୍ରତିଛବି ନିଖୁଣ ଭାବରେ ବାରିହୋଇ ପଡ଼ୁଛି । କିପରି ସରକାରୀ ଚାକିରିର ଅପବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି , ମୃତ୍ୟୁର ଦ୍ଵାରସ୍ଥ ସମୟରେ ବୁଢ଼ାବାପା ତାର ପୁତ୍ରକୁ କହିଥିଲା, ବାପରେ ତୁ ଅଫିସର ହେଲେ ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ନ୍ୟାୟ ପଥରେ ସର୍ବଦା ଅଗ୍ରସର ହେବୁ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସମୟର ସୁଅରେ କୌଣସି ଅଫିସରଙ୍କ କଥା, ଏମିତିବି ସ୍ତ୍ରୀ କଥା ମଧ୍ୟ ଶୁଣିନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରୁ ଟଙ୍କାଟିଏ ବି ଛୁଇଁ ନାହିଁ । କେବଳ ସ୍ଵପ୍ନ ଥିଲା ବାପାଙ୍କର ସେ ଅତୀତ ମର୍ମସ୍ଵର୍ଣ୍ଣା ବାଣୀ । କିଭଳି ପିତାଙ୍କର ମାନସିକତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସତ୍ ମାର୍ଗରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସେବାରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବି ।

ସେହିପରି ପ୍ରକାଶ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ‘ପିଣ୍ଡଦାନ’ ଗନ୍ଧରେ ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟରେ ପ୍ରୈତ ମାନସିକତାର ଅବହେଳା ଏବେ ବି ଦେଖାଯାଉଛି । ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଅନୁକରଣ ଶୈଳୀରେ ନିଜର ସଂସ୍କୃତିକ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିବାକୁ ସେମାନେ ପଛାଉନାହାନ୍ତି । ଅଧୁନା ସମାଜରେ ପୁଅ ଓ ବୋହୂଙ୍କ ପାଇଁ ପିତା-ମାତା କିପରି ବୋଝ ପାଲଟି ଯାଇଛନ୍ତି ଓ କର୍ମାନୁଯାୟୀ ଫଳ କିପରି ଭୋଗିବାକୁ

ପଡ଼ିଥାଏ ତାହା ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଗଳ୍ପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ। ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ମନୁଷ୍ୟ ସହିତ ସୁଖ ଦୁଃଖ ଲାଗି କରି ରହିଥାଏ । କିନ୍ତୁ; ମନୁଷ୍ୟର ପରିଣତ ଅବସ୍ଥାରେ ତାକୁ କିପରି ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟଙ୍ଗ, ବିଦ୍ରୁପ ଓ ହାସ୍ୟସ୍ୱଦ ହୋଇପଡ଼ିଛି ଏହି ଗଳ୍ପରେ । ନୂତନ ପିଢ଼ିର ପୁଅ ବୋହୂମାନେ ଶ୍ରୀକ୍ଷ, ପିଣ୍ଡଦାନ, ଦଶାହ, ଏକାଦଶର ଅର୍ଥ ଏଯାବତ୍ ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କେବଳ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବେ ତୁମେ ମରିଗଲାନି ଯେ, ଆମ ଉପରେ ବୋଧ ଲଦି ଦେଇଗଲା । କଥାରେ ଅଛି ଉପଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀକ୍ଷ-ଦକ୍ଷିଣା ଓ ପିଣ୍ଡଦାନ ନ କରିବା ଦ୍ୱାରା କିପରି ପିତୃ ପୁରୁଷଗଣ ସ୍ୱର୍ଗର ପାଣି ପାଇନଥାନ୍ତି, ଯାହା ଆମ ସଂସ୍କୃତିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ନନାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବି ପୁତ୍ରର ସମସ୍ତ ବେପରୁଆ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତଦାରଖ କରି ନିଜର ମାନସିକତାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛନ୍ତି । ଯଶୋଧାରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ‘ବୁଢ଼ାଲୋକ’ ଗଳ୍ପରେ ବିଚିତ୍ର ଏ ମଣିଷ ଜାତି । ବୟସର ତାରତମ୍ୟତା ,ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କଠାରୁ ଦୂରତା । ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ଭୟ ଆଦି ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜର ନିତିଦିନିଆ ପ୍ରଥା ହୋଇଗଲାଣି । କଷ୍ଟ କରି ପାଳିପୋଷି ପୁଅକୁ ବଡ଼ କରିବା ଏବଂ ଯୁବକ ଅବସ୍ଥା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ପରେ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ଛନ୍ଦି ଦେବା କଣ ବାପା-ମାଙ୍କର ଦୋଷ କି ? ଏହି ଗଳ୍ପରେ ବୃଦ୍ଧା ଲୋକଙ୍କର ମାନସିକତା ତଥା ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା ରହୁ ,ସତେ ଯେମିତ ଲଗାମହାନ ଘୋଡ଼ା ପରି ଦୌଡୁଅଛି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଗାନ୍ଧିକ ଗୌରହରି ଦାସଙ୍କ ଗଳ୍ପ ଜଗତକୁ ଯଦି ଦେଖିବା ତେବେ ‘ଇତିହାସଟିଏ ପଡ଼ିରହିଛି’ ଗଳ୍ପରେ ମନୁଷ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଉପନୀତ ହେଲେ ତାର ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷମତା କିପରି ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ , ଯାହା ଫଳରେ ପରିବାର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ପୂର୍ବର ସେହୁ, ଭଲପାଇବା ଓ ଆଦର-ଯତ୍ନ କମିଯାଇଥାଏ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଯୌବନ ଓ ପ୍ରୌଢ଼ ଅବସ୍ଥାରେ ନିଜର ଅସାମ ତ୍ୟାଗ କରି ପରିବାର ଭରଣ ପୋଷଣ କରୁଥିଲା ତାର ପ୍ରତିଦାନରେ ସେ କେବଳ ପୁଅ ବୋହୂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନାରେ ନିର୍ଯ୍ୟାତିତ ହେଲା । ସେ ପାଲଟିଯାଏ ପରିବାରର ଅଦରକାରୀ ବସ୍ତୁ । ଅତୀତର ଇତିହାସଟିଏ ପଡ଼ିରହିଛି ଗଳ୍ପରେ କିପରି ଜଣେ ବୁଢ଼ା ଚରିତ୍ରର ଅସହାୟତା ତଥା ଅତୀତର ସ୍ମୃତିଚାରଣ କଥା କୁହାଯାଇଛି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ । ‘ପୁନରାବୃତ୍ତି’ ଗଳ୍ପରେ ଅବିବାହିତ ଅନନ୍ତର ବୟସ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ କରିଯାଇଛି କିନ୍ତୁ; ତାର ବିବାହ ଠିକ୍ ହୋଇପାରୁନାହିଁ । ବିବାହର ବୟସ ଯେତେ

ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ତାର ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା ବହୁଳ ମାତ୍ରାରେ ଦେଖାଯାଇଛି , କିନ୍ତୁ; ପରିଶେଷରେ ଅନନ୍ତା ସହିତ ଫୁଲର ବିବାହ ହୋଇଛି ଏବଂ କିଛି ଦିନ ଅନ୍ତେ ସେ ଗ୍ରାମରେ ଜଣେ ଯୁବକ ସହିତ ସେ ପ୍ରେମ କରିଛି ଓ ତା ସହିତ ଘରଗାଡ଼ି ଅନ୍ୟତ୍ର ଗମନ କରିଛି । ଆଲୋଚ୍ୟ ଗଳ୍ପରେ କିପରି ବିବାହର ମାନସିକତା ସାମାଜିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ,ବୟସର ତାରତମ୍ୟତା ଓ ସମାଜର ଅଲିଖିତ ନିୟମକୁ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଛନ୍ତି ଗାନ୍ଧିକ ଗୌରହରି ଦାସ । ସେହିପରି ‘ଅପେକ୍ଷା’ ଗଳ୍ପରେ ଦୀର୍ଘ ୪୦ ବର୍ଷ ପରେ ତନ୍ମୟ କିପରି ଗୋଟେ ମଫସଲୀ ଗାଁକୁ ନେଇ ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ସୁଲେଖା ଦୀର୍ଘ ୪୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତନ୍ମୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି । ଏପରି ଦୁଇଜଣଙ୍କର ପରିଣତ ବୟସର ମାନସିକତାକୁ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ଗାନ୍ଧିକ ସମାଜରେ କିପରି ଦୁଇ ପ୍ରକାର ଲୋକ ବସବାସ କରୁଛନ୍ତି ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମତଃ ସ୍ୱାର୍ଥ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ତ୍ୟାଗ । ପରିଶେଷରେ ଯେଉଁଠି ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ଚରିତାର୍ଥ ହୋଇପାରିବ ସେଭଳି ନିଜର ବିବାହ ସ୍ଥିର କରିଛି । ଏହି ଗଳ୍ପରେ ଗାନ୍ଧିକ ଜଣେ ସମ୍ପନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀଯୁକ୍ତ ତନ୍ମୟର ସ୍ୱାର୍ଥ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ମାନସିକତାକୁ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ‘କୁଆଡ଼େ ଯିବି’ ଗଳ୍ପରେ ମନୁଷ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ସମାଜରେ ସୁବିଧାରେ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ କିପରି ନିଜ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ବା ମଠ ସମ୍ମୁଖରେ ଛାଡ଼ି ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଅସହାୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟର ପାତାରେ ନିଜ ସନ୍ତାନ ଅଭିଶାପ ଦେଇଥାନ୍ତି ଯାହା ତାଙ୍କର ମାନସିକତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣିବା ଦରକାର ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଜୀବନରେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଉପନୀତ ହୋଇଥାଏ । ଦେବବ୍ରତ ମଦନରାୟଙ୍କ ‘ଫେରିବାର ବେଳ’ ଗଳ୍ପରେ ବୟସର ଅପରାହ୍ଣରେ ଗାୟତ୍ରୀ ଦେବୀ ବିବାହ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିଥିବା ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦରଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ମନେ ଭାବି ହେଉଛନ୍ତି । ଏ ସମୟ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୁର୍ବଳତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ତରୁଣ ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ମନରେ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତା ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେଉଛି ତାହା ଏହି ଗଳ୍ପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ନିମାଇଁ ତରଣ ପଟନାୟକଙ୍କ ‘ଭିନ୍ନ ଭଅଁର’ ଗଳ୍ପରେ ଗଳ୍ପର ନାୟକ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ । ଗଳ୍ପ ନାୟକର ଅତୀତ ,ଅବଚେତନ ଓ ବଣ ମାଳତୀ ଫୁଲର ବାସ୍ନା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପାହାଡ଼ ନିକଟସ୍ଥ କୁଲୁକୁଲୁ ବୋହିଯାଉଥିବା ଝରଣା କୁଳ ହୋଇଛି ସହାୟକ ସ୍ଥଳୀ । ଅତୀତର ପ୍ରେମିକା ନିର୍ମଳାର ଝିଅ ଛାତ୍ରୀ ନିଳାମା ସହିତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏକ ମାନସିକ ସାଂଘାତ ଘଟିଛି । ପରେ ତାହା ଅନୈତିକ ସମ୍ପର୍କର

ମୋଡ଼ ନେଇଛି । ଗଛର ନାୟକ ଏ ସମସ୍ତ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଲୁଚି ବସିଛନ୍ତି, କ୍ରମଶଃ ଗଛରୁ ପଡ଼ି ସଂଜ୍ଞାହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ପରିଶେଷରେ ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବା ଓ ନିଜ ସହ ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ଆବିଷ୍କାର ଏ ଗଛରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଛି । ଗଛରେ ଜଣେ ଉତୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରୈତ୍ତିକର ବାଲ୍ୟସ୍ମୃତି , ଆଦି ଯୌବନନ ପ୍ରେମ ଭାବନା ଓ କନ୍ୟା ବୟସ୍କା ତରୁଣୀ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟଧିକ ଭଲପାଇବା ଅବଚେତନ ମନରେ ଯେଉଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟିକରେ ତାହାର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି ।

ଉପସଂହାର :

ବୟସର ପାହାଚରେ ବୃଦ୍ଧା ଅବସ୍ଥା ବହୁତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ । ଉତ୍ତର ଆଧୁନିକତା ସମୟ ଗଛଜଗତକୁ ସୃଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି । କାରଣ ଏହି ସମୟରେ ଭାରତୀୟମାନେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଭ୍ୟତାକୁ ମନେ ପକାଇ ଅତୀତର ସ୍ମୃତିକୁ ରୋମାନ୍ତନ କରି ପୁଣି ଗ୍ରାମ୍ୟଭିମୁଖ ହେଉଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମସ୍ତ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଗଛକୁ ସ୍ମୃତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ପାରିନାହିଁ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେତେକାଂଶ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ପ୍ରୈତ୍ତିକ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ ଆଧାରିତ ଗଛକୁ ସୃଷ୍ଟି ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋକପାତ କରିଅଛି । ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରୈତ୍ତିକର ଅହେତୁକ ଦୁର୍ବଳତା, ଅମାନସିକତା, ଭୟ, ପ୍ରେମ, ଘୃଣା ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ଭଙ୍ଗର ପରିଣତ ଅବସ୍ଥା ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଛି । ଏ ସମୟର ଗାନ୍ଧିଜୀମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିକୈନ୍ଦ୍ରିକର ରଚନାମାନ ନିଜସ୍ୱ ଜଙ୍ଗରେ ଉପସ୍ଥାପନା

ସାହୁ: ଅଶୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପରେ ପ୍ରୈତ୍ତିକ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ କରାଯାଇଛି ,ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଉପଯୁକ୍ତ ଶବ୍ଦବିନ୍ୟାସ, ଭାଷାଚୟନ ଓ ମୌଳିକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ଜାଣିପାରିବା । ପରିଶେଷରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯେ ଏ ପ୍ରକାରର ଗଳ୍ପ ଅନେକ ଗାନ୍ଧିଜୀ ରଚନା କରାଯାଇଛି ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଢ଼ିମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଜରୁରୀ ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ :

- ୧- ନାୟକ, ରାଧାମୋହନ - କଥା ବିନୋଦ-(୧ମ ଭାଗ), କଟକ, ଇଭେନ୍ୟୁ, ପୃ-୮୪, ପ୍ରକାଶନ- ୨୦୦୮ ।
- ୨- ପରିଡ଼ା, ପ୍ରକାଶ କୁମାର -ନବଚେତନାର ଗଳ୍ପ, ବିଜୟିନୀ ପବ୍ଲିକେଶନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପୃ-୧୩୨, ପ୍ରକାଶନ-୨୦୧୭ ।
- ୩- ପଟ୍ଟନାୟକ, ନିମାଇଁ ଚରଣ- ପଦ୍ମତୋଳା, ପ୍ରେସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ବିନୋଦବିହାରୀ, କଟକ, ପ୍ରକାଶନ - ୧୯୬୬ ।
- ୪- ବାରିକ, ବନଜବାସିନୀ- ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପରେ ନବଚେତନା, ଅଗ୍ରଦୂତ, କଟକ,ପୃ-୧୩୨, ପ୍ରକାଶନ- ୨୦୧୭ ।
- ୫- ବେହେରା, ରାମଚନ୍ଦ୍ର- ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ଳୋକ, ଅଗ୍ରଦୂତ ,କଟକ, ପ୍ରକାଶନ-୧୯୬୬ ।
- ୬- ମିଶ୍ର, ଯଶୋଧାରା- ଦେଖେଣାହାରି, କଟକ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟସ୍ ସୋର, କଟକ, ପ୍ରକାଶନ- ୧୯୯୨ ।
- ୭- ସାମଲ, ବୈଷ୍ଣବ ଚରଣ, -ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ଉନ୍ନେଷ ଉତ୍ତରଣ, ପ୍ରେସ୍ ପବ୍ଲିଶର୍ସ, ବିନୋଦ ବିହାରୀ, କଟକ, ପୃ-୧୧୨, ପ୍ରକାଶନ -୨୦୧୫ ।
- ୮- ସାହୁ, ଚିନ୍ମୟ- ଗୌରହରି ଦାସଙ୍କ ଗଳ୍ପ ଜଗତ, ଏଥେନା ପବ୍ଲିକେଶନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପ୍ରକାଶନ-୨୦୨୧ ।

